

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Кафедра менеджменту організацій**

РЕФЕРАТ  
кваліфікаційної роботи  
на здобуття освітнього ступеня бакалавр  
зі спеціальності 073 "Менеджмент"

**на тему: «Розробка операційного плану діяльності підприємства»**

Виконавець:  
студент менеджменту, обліку та  
інформаційних технологій  
Георгієва Юлія Сергіївна \_\_\_\_\_  
/підпис/

Науковий керівник:  
к.е.н., доцент  
Карпенко Юлія Валентинівна \_\_\_\_\_  
/підпис/

**ОДЕСА – 2024**

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

*Актуальність теми* Умови нестабільного зовнішнього економічного середовища та введення воєнного стану вимагають від аграрних підприємств постійного вдосконалення своєї діяльності та стратегій управління. Одним з ключових напрямків цього удосконалення є операційне планування, яке забезпечує розробку детального плану дій для виробничих або операційних процесів в організації, маючи за основну мету – домогтися найбільш ефективного використання ресурсів та виробничих потужностей підприємства.

Актуальність оптимізації процесу операційного планування на аграрному підприємстві не може бути переоцінена, оскільки сучасний агробізнес характеризується швидкими змінами в економічному, соціальному та екологічному середовищі, наявністю обмежених ресурсів та постійних ризиків.

*Мета даної кваліфікаційної роботи* полягає у дослідженні теоретичних аспектів операційного планування та застосуванні отриманих знань для розробки операційного плану аграрного підприємства ПрАТ «Дружба».

Натомість ключовими завданнями вважаються:

- Дослідження сутності та методик операційного планування;
- Проведення аналізу аграрного ринку України;
- Виявлення проблем та недоліків у процесі операційного планування досліджуваного підприємства;
- Розробка шляхів удосконалення операційного планування на аграрному підприємстві.

*Об'єктом дослідження* виступає аграрне підприємство ПрАТ «Дружба», *предметом дослідження* є процес операційного планування діяльності підприємства.

У роботі використано *методи дослідження*: групування (для встановлення переваг та недоліків методів операційного планування), PEST аналізу (для аналізу аграрного ринку України), нормативний метод (для формування операційного плану діяльності підприємства).

*Інформаційною базою дослідження* стали наукові тематичні та галузеві публікації, тези доповідей, монографії, статистична та фінансова звітність.

*Практичне значення отриманих результатів* полягає у можливості використання розробленого операційного плану в діяльності аграрного підприємства.

*Структура та обсяг роботи.* Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел (43 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 73 сторінки. Основний зміст викладено на 69 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 27 рисунків.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи операційного планування діяльності підприємства» розглянуто сутність операційного планування, основні документи планування, в т.ч. операційного планування, методичні підходи до операційного планування діяльності підприємства.

У другому розділі «Пропозиції щодо вдосконалення операційного планування ПрАТ «Дружба» проаналізовано сучасний стан аграрного ринку України, показники економічної діяльності та фінансового стану ПрАТ «Дружба» та основні проблемні аспекти операційного планування на підприємстві.

Запропоновано заходи з удосконалення операційного планування діяльності ПрАТ «Дружба».

## ВИСНОВКИ

На підставі дослідження, проведеного в кваліфікаційній роботі було зроблено наступні висновки:

1. Під операційним плануванням слід розуміти безперервний та системний процес вибору нових способів координації роботи підприємства, головною метою якого являється визначення можливостей середовища організації, нових потреб у ресурсах, шляхом аналізу сильних і слабких сторін підприємства, передбачення появи нових умов і факторів, розробки способів подальшого управління всіма процесами підприємства і мотивування трудової активності робітників. Основними методами операційного планування слід вважати нормативний, техніко-економічних розрахунків, балансовий, програмно-цільовий, мережевий, бюджетний, індикативний, експертних оцінок. Вибір конкретного методу визначається потребами організації планового процесу підприємства та специфікою його діяльності.

2. За результатами PEST-аналізу аграрного ринку було відокремлено фактори, які на сьогоднішній день найбільш впливають на агробізнес країни. Так до таких факторів було віднесено політичні (рівень державної підтримки, перелік нововведень у законодавстві), економічні (рівень цін на агропродукцію, рівень експорту, імпорту та обсягів виробництва), соціальні (у вигляді показників міграційного руху, рівня освіти, середнього віку сільського населення) та технологічні фактори (біохімічні та ІТ інновації, дослідження рівня інноваційності українських підприємств у глобальному рейтингу).

3. Аналізуючи аспекти операційного планування ПрАТ «Дружба», було виявлено ряд проблем. Так, підприємство використовує малоінформативний план виробничих витрат за рослинницькими культурами, головним проблемним аспектом якого є наявність розподілених витрат. Відповідно підприємство не обраховує витрати на безпосередню обробку поля за кожним видом продукції.

Також було зауважено недостатню конкретизацію документів планування добрив, засобів захисту рослин та план графіку проведення робіт на полі, що створює значні труднощі для визначення оптимальних стратегій використання цих ресурсів.

4. Було запропоновано покращити процес операційного планування на ПРАТ «Дружба» шляхом візуалізації географічного розподілення різних площ поля у вигляді карти полів, складання детального кошторису прямих витрат, план графіку робіт на полі, захисту рослинницьких культур та внесення добрив на основі розробки карти полів підприємства. Додатково було введено в обіг нову документацію – технологічну карту вирощування продукції, задля підвищення врожайності та раціонального використання ресурсів. За результатами пропозицій підприємство має можливість зменшити витрати ресурсів на 10-20% та має змогу підвищити врожайність до 15%.

### **АНОТАЦІЯ**

**Георгієва Ю. С. «Розробка операційного плану діяльності підприємства»**

**Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 073 "Менеджмент"**

**Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2024.**

У роботі розглядаються теоретичні аспекти операційного планування на підприємстві: розглянуто сутність операційного планування, основні документи планування, в т.ч. операційного планування, методичні підходи до операційного планування діяльності підприємства.

Проаналізовано стан аграрного ринку України, розглянуто основні економічні показники аграрного підприємства та виділено ключові проблемні аспекти його операційного планування.

Запропоновано заходи з удосконалення операційного планування на підприємстві, зокрема удосконалено існуючі документи операційного планування, а також введено технологічну карту вирощування рослинницьких культур.

*Ключові слова:* операційний план, операційне планування, аграрний ринок України, PEST аналізу, нормативний метод планування.

### **ANNOTATION**

**Heorhiieva Y. « Development of an operational plan for the enterprise»  
Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 073  
Management»**

**Odessa National Economics University. – Odessa, 2024.**

The paper examines the theoretical aspects of operational planning at the enterprise: the essence of operational planning, the main planning documents, including operational planning, methodical approaches to operational planning of the enterprise.

The state of the agricultural market of Ukraine was analyzed, the main economic indicators of the agricultural enterprise were considered, and the key problematic aspects of its operational planning were highlighted.

Measures to improve operational planning at the enterprise were proposed, in particular, the existing operational planning documents were improved, and a technological map of crop cultivation was introduced.

*Keywords: operational plan, operational planning, agricultural market of Ukraine, PEST analysis, normative planning method.*